

Zápis

z obhajoby disertační práce paní **Karolíny Kolesárové**

konané dne **11. 2. 2015**

téma práce: „**Informační a komunikační technologie v životním stylu české společnosti**“

přítomní: dle prezenční listiny

Předseda komise doc. Šubrt zahájil obhajobu, seznámil kandidátku i členy komise s jejím průběhem a stručně představil kandidátku, na což navázal školitel doc. Buriánek, který se věcně vyjádřil k postupu práce na disertaci i k výslednému dílu, které hodnotí jako přínosné (její části již byly publikovány), byť některé části se v celku jeví jako nadbytečné.

Kandidátka komisi prezentovala komisi svou práci, jejímž předpokladem bylo zarámování tématu do diskursu o informačních technologiích. V empirické části se věnovala analýze životního stylu. Představila analyzované datové soubory a použité metody. Výsledkem clusterové analýzy je typologie životních stylů dle výsledných sedmi clusterů. Pomocí této typologie dále sledovala využívání internetu v jednotlivých typech. V návaznosti na tuto analýzu se podrobněji věnovala dvěma v souvislosti s užitím internetu nejvýraznějším životním stylům – kyberrozvojový a domácímu mediálnímu, a to z hlediska demografického složení skupin, hodnot a jednotlivých aspektů životního stylu. Nakonec shrnula kandidátka hlavní závěry práce.

Dr. Blinka, jakožto jeden z oponentů, nebyl osobně přítomen, posudek proto přečetl vedoucí katedry dr. Vinopal. V posudku dr. Blinka vytknul práci zejména použití dominantně českých zdrojů, z nichž vychází i při shrnutí původní literatury a absenci novější empirické literatury. Práce podle oponenta nemá jasně formulované výzkumné otázky ani závěrečnou diskusi, jež by výsledky shrnula a srovnala s výsledky jiných prací. Problematická místa se objevují i v samotné empirické analýze, konkrétně panují nejasnosti u faktorové analýzy. I po formální stránce má práce značné nedostatky. Celkově ji oponent k obhajobě nedoporučuje, byť jí přiznává určitý potenciál. Druhý oponent doc. Havlík shledává naopak práci jako informativní, podnětnou a přínosnou, oceňuje vlastní empirickou analýzu, ve které shledává nejsilnější stránku práce, a dlouhodobou orientaci kandidátky v oboru a subdisciplíně. Autorka se mohla věnovat některých souvislostem, které zůstávají opomenuty.

Předseda komise vyzval kandidátku k tomu, aby se k posudkům a jejich obsahu vyjádřila. Autorka ukázala, že některé výstupy z provedené analýzy již byly publikovány. Kandidátka se postupně vyjádřila k připomínkám oponentů – stručně vysvětlila užívání literatury a zmínila nedostatek empirické literatury v klíčové oblasti tématu disertační práce. Dále komentovala postup faktorové analýzy a doplnila požadované informace o postupu a o důvodech řešení.

Dr. Vinopal se ještě dotázal na jednu z připomínek a v návaznosti na to se ještě doptal na zkoumaný vzorek populace, což kandidátka vysvětlila. Doc. Buriánek ještě doplnil, že práce byla svým charakterem explorativní, což přidává náročnosti a v průběhu práce si vyžádalo reorientaci, nicméně výsledek je vzhledem k obtížím explorativní analýzy adekvátní. V návaznosti na to doc. Buriánek vnesl dotaz na možnou souvislost mezi hodnotami a aktivitami, to však, jak uvedla kandidátka, nebylo předmětem detailnější analýzy.

Doc. Šubrt následně otevřel debatu, ve které prof. Majerová vnesla dotaz na označení jednotlivých životních stylů a jejich vznik – podle kandidátky jsou jejím dílem a vznikly v závislosti na charakteristikách jednotlivých clusterů. Prof. Majerová je považuje za nesourodé z hlediska úrovně obecnosti – kandidátka zdůvodnila názvy zaměřením na dominantní aspekty stylů, které mohou být poněkud rozdílné ve své povaze.

Dr. Šiklová se doptala na osvětlení projektu disertační práce a jasnou formulaci výzkumné otázky. Kandidátka stručně shrnula základní otázku, která se týkala souvislosti životního stylu a užití internetu, což jí vedlo k nutnosti empiricky konstruovat typy životních stylů. Musela rovněž využívat sekundární analýzu dat – data byla sbírána z trochu jiným účelem, což, jak doplnil doc. Buriánek, přirozeně limituje možnosti analýzy. Kandidátka na to navázala, když zmínila, že existuje mnoho výzkumů na podíl uživatelů internetu, ale již méně pozornosti je věnováno další diferenciaci dle způsobu využívání internetu.

Doc. Matoušek by za zajímavé považoval rozšíření analýzy i na další evropské společnosti. Na to navázal dr. Vinopal tím, že by bylo možná zajímavější či popisnější vzít určité skupiny obyvatel (např. studenty, seniory apod.) a sledovat, jaké životní styly se u nich objevují, tedy trochu otočit analýzu, která v rámci jednotlivých typů identifikovala v nich dominantní skupiny.

Doc. Šubrt ukončil veřejnou část obhajoby.

Zapsala: Eva Kyselá

Podpis předsedy komise:

